

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **Mgr. L. K.,** zastoupená Mgr. Davidem Rolným, advokátem se sídlem ul. 8. března 21/13, Liberec, proti žalované: **Česká lékárnická komora, Čestná rada České lékárnické komory,** se sídlem Rozárčina 1422/9, Praha 4, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 2. 2016, č. j. 595/ČR/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 14. 10. 2016, č. j. 8 Ad 17/2016 – 25,

takto:

I. Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá.**

II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Usnesení krajského soudu a jemu předcházející rozhodnutí žalované

[1] Městský soud v Praze usnesením ze dne 14. 10. 2016, č. j. 8 Ad 17/2016 – 25, zastavil řízení o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí České lékárnické komory, Čestné rady České lékárnické komory ze dne 16. 2. 2016, č. j. 595/ČR/2016, a pokud by nebyla shledána nezákonnost tohoto rozhodnutí, aby městský soud snížil trest uložený za správní delikt.

[2] V odůvodnění napadeného usnesení městský soud uvedl, že žalobkyně při podání žaloby nezaplatila soudní poplatek, a proto byla usnesením ze dne 16. 9. 2016, č. j. 8 Ad 17/2016 – 13, vyzvána k jeho zaplacení ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení uvedeného usnesení. Městský soud v tomto usnesení žalobkyni zároveň poučil o tom, že řízení zastaví, nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen. Jelikož žalobkyně ve stanovené

lhůtě soudní poplatek nezaplatila ani v této lhůtě soudu nesdělila žádné konkrétní okolnosti, které by osvědčovaly nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by žalobkyni mohla vzniknout újma, ani nedoložila, že by bez své viny nemohla soudní poplatek dosud zaplatit, městský soud v souladu s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích"), rozhodl o zastavení řízení.

II. Kasační stížnost žalobkyně

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka") v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě napadla shora uvedené usnesení městského soudu z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] V kasační stížnosti stěžovatelka konkrétně uvedla, že „*byť je zastoupena advokátem, se o povinnosti k zaplacení soudního poplatku dozvěděla ne z první zprávy e-mailové od advokáta, ale až z druhé e-mailové zprávy, po doručení napadeného usnesení o zastavení. Žalobkyni byl zaslán jejím právním zástupcem pokyn k zaplacení e-mailem ze dne 21. 9. 2016, kterým jí byla do její emailové schránky doručována i příloha = výzva k zaplacení soudního poplatku. Žalobkyně tvrdí, že tento e-mail jí však nebyl doručen, což dokládá výpisem ze svého e-mailu (print screen), ze kterého vyplývá, že dne 21. 9. 2016 žádný e-mail (bez svého zavinění) neobdržela. Žalobkyně ihned po té, co byla informována o povinnosti zaplacení soudního poplatku, tj. e-mailem svého právního zástupce dne 22. 10. 2016, soudní poplatek odeslala dne 24. 10. 2016. Zastavení řízení tak žalobkyně nezavinila. Žalobkyně neměla vůbec žádný důvod k tomu, aby soudní poplatek neplatila. Napadeným správním rozhodnutím byla žalobkyně zásadně zasažena a má právo na spravedlivé posouzení věci soudem, tj. na spravedlivý soudní proces. Napadeným rozhodnutím žalobkyně ztrácí zaměstnání a obživu. Bez soudního projednání věci bude tak její ústavní právo porušeno. Soud by tak měl tyt skutečnosti brát jako důvodu zvláštního zřetele hodné a zmírnit tvrdost zákona, jež je presentován formalistickým přístupem městského soudu.*" Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[6] Z obsahu soudního spisu je zřejmé, že stěžovatelka podala dne 8. 8. 2016 u Městského soudu v Praze žalobu, aniž by současně s jejím podáním zaplatila soudní poplatek. Městský soud ji proto usnesením ze dne 16. 10. 2016, č. j. 8 Ad 17/2016 – 13, vyzval k zaplacení soudního poplatku, a to ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení tohoto usnesení. Uvedené usnesení bylo právnímu zástupci stěžovatelky doručeno dne 20. 9. 2016. Lhůta pro splnění poplatkové povinnosti tedy začala plynout dne 21. 9. 2016. Posledním dnem ke splnění poplatkové povinnosti a ke splnění podmínky podle § 105 odst. 2 s. ř. s. tak bylo úterý 27. 9. 2016. Protože soudní poplatek nebyl ve stanovené lhůtě zaplacen,

městský soud usnesením ze dne 14. 10. 2016, č. j. 8 Ad 17/2016 – 25, rozhodl o zastavení řízení. Toto usnesení nabylo právní moci dne 21. 10. 2016. Z kopie Poštovní poukázky A - podací číslo 08007, ze dne 24. 10. 2016, která je založena v soudním spisu (č. l. 29a), pak jednoznačně vyplývá, že soudní poplatek byl žalobkyní uhrazen právě až dne 24. 10. 2016.

[7] Podle § 47 písm. c) s. ř. s., *soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.*

[8] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, *nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.*

[9] Předpokladem pro zastavení řízení z důvodu nezaplacení soudního poplatku tedy je, že stěžovatel byl k jeho zaplacení vyzván, byl poučen o následcích nesplnění dané výzvy a lhůta určená k zaplacení poplatku marně uplynula. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na rozsudek ze dne 26. 1. 2006, č. j. 1 As 27/2005 - 87, ve kterém byl vysloven závěr, že *„předpokladem zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku (§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích) je nejen to, že poplatek nebyl zaplacen, ale také to, že účastník byl k jeho zaplacení vyzván a poučen o následcích nesplnění výzvy (odst. 3 tamtéž) a že marně uplynula lhůta k zaplacení.*“

[10] Nejvyšší správní soud pak v daném případě shledal naplnění všech shora uvedených podmínek zastavení řízení. Městský soud zaslal zástupci stěžovatelky výzvu k zaplacení soudního poplatku, přičemž v tomto usnesení stěžovatelce stanovil i dostatečnou lhůtu pro jeho zaplacení. Zároveň byla stěžovatelka řádně poučena o následcích, které s sebou nese nezaplacení soudního poplatku. Povinnost zaplatit soudní poplatek přitom nastává u zastoupeného účastníka řízení doručením výzvy jeho zástupci (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 2 Afs 187/2004 - 69, publ. pod č. 726/2005 Sb. NSS). Pokud tedy stěžovatelka na výzvu k zaplacení soudního poplatku nijak nereagovala, postupoval městský soud v souladu s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, když rozhodl o zastavení řízení o žalobě. V daném kontextu lze poukázat též na usnesení Ústavního soudu ze dne 16. 3. 2000, sp. zn. III. ÚS 59/2000, v němž byl vysloven závěr, že *„[j]akkoli lhůta stanovená obecným soudem k zaplacení soudního poplatku je lhůtou pořádkovou, jde o lhůtu, s jejímž nedodržením spojuje zákon procesní důsledky, na něž byla stěžovatelka také přiměřeným způsobem upozorněna, když jinak v zásadě platí, že poplatkovou povinnost je povinen účastník řízení před obecnými soudy splnit při podání návrhu (žaloby). Platební nekázeň účastníka řízení již sama o sobě je očividně nežádoucí, mimo jiné proto, že obecné soudy v jejich agendě zbytečně zatěžuje, a jestliže účastník řízení v této nekázni přes výzvu a upozornění na procesní důsledky s opomenutím výzvy spojené pokračuje, jde o jednání (opomenutí), za které musí nést procesní odpovědnost, zejména byla-li obecným soudem stanovená lhůta k vyzývanému plnění dostatečná.“*

[11] Nejvyšší správní soud dále odkazuje na konstantní judikaturu Ústavního soudu (např. nález ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07) a Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 - 172), z níž vyplývá, že poplatkovou povinnost lze splnit i dodatečně na výzvu soudu, avšak nejpozději týž den, kdy nabylo usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku právní moci, tj. kdy bylo

usnesení o zastavení řízení doručeno stěžovateli (resp. zástupci stěžovatelky v nyní řešené věci). Z hlediska včasnosti splnění poplatkové povinnosti je rozhodný den, kdy je částka skutečně připsána na účet soudu. Dokladem potvrzujícím zaplacení soudního poplatku je v takovém případě záznam o složení, který vyhotovuje účtárna soudu a který je zakládán do soudního spisu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 52/2013 - 23). V daném případě tak bylo možno zaplatit soudní poplatek nejpozději (až) dne 21. 10. 2016 do 23:59 hod., tj. do okamžiku nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení, což se však nestalo. Zaplacení soudního poplatku dne 24. 10. 2016 již nemělo pro řízení o žalobě žádnou relevanci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 7 Ads 213/2015 - 20).

[12] Na základě shora uvedeného je tedy tvrzení stěžovatelky, že by měl Nejvyšší správní soud *„zmírnit tvrdost zákona, jež je presentován formalistickým přístupem městského soudu“* zcela nepřiléhavé, neboť městský soud postupoval zákonně. Sama stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně uvedla, že k nezaplacení soudního poplatku došlo v důsledku vadné e-mailové komunikace mezi ní a jejím zástupcem (advokátem). Jednalo se tak čistě o úkony prováděné v rámci právního vztahu mezi stěžovatelkou a jejím advokátem. Právě advokát je přitom povinen v mezích zákona, podzákonných norem a stavovských předpisů činit ve prospěch klienta vše, co považuje za prospěšné a účinné. K tomu je možné obecně upozornit na závěry plynoucí z usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 11. 2002, sp. zn. II. ÚS 100/02, že *„[z]ásad spravedlivého procesu, se nemůže dovolávat ten účastník řízení, který, ač je řádně a zavčas o jednání obecného soudu uvědoměn, toto jednání zmešká, a to pro příčiny tkvící v jeho nedostatečné procesní obezřetnosti, nebo ten, kdo řádné a včasné uplatnění svých procesních práv zanedbá. Totéž platí i v případech, pokud spočívá nedostatek procesní aktivity či obezřetnosti na straně advokáta, jehož si účastník řízení před obecnými soudy zvolí a který za řádný výkon převzatého zastoupení zastoupením podle zákona a pravidel svého povolání odpovídá.“*

[13] Nejvyšší správní soud tak s odkazem na výše uvedené dodává, že pro úvahu o tom, zda byl uhrazen soudní poplatek za řízení, nebyly rozhodující okolnosti, které způsobily, že stěžovatelka tento soudní poplatek včas nezaplatila, neboť je zjevné, že příčina tohoto opomenutí tkví právě v její (resp. advokátově) nedostatečné procesní obezřetnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jako procesně úspěšný účastník řízení o kasační stížnosti na jejich náhradu zásadně měla právo,

žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti s tímto řízením nevznikly, a proto jí jejich náhradu soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. ledna 2017

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu